

عنوان مقاله:

بررسی روش ساخت و مطالعه تکنیک طلاکاری روکش فلزی درب مسجد امام اصفهان

محل انتشار:

فصلنامه علوم و مهندسی سطح ایران، دوره 14، شماره 38 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مهتاب ایزدی دهکردی - گروه مرمت اشیا و آثار تاریخی و فرهنگی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد، یزد، ایران

محمد مرتضوی - دانشکده حفاظت و مرمت، دانشگاه هنر، اصفهان، ایران

امید عودباشی - دانشکده حفاظت و مرمت، دانشگاه هنر، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

هنر صفوی همواره از هنرهای غنی و باارزش سرزمین ایران بوده و در میان هنرهای اسلامی نیز از جایگاه ویژه ای برخوردار است. در میان آثار به جای مانده از عصر صفوی، مجموعه میدان نقش جهان از اهمیت خاصی برخوردار است که در آن مسجد امام اصفهان دارای ویژگی ها و تعدد هنرهای بسیار است. اما یکی از ویژگی های بارز آن که تاکنون مورد بررسی فنی قرار نگرفته، درب اصلی مسجد و پوشش فلزی آن است. در این پژوهش با محوریت شناسایی جنس پوشش فلزی درب و نحوه ساخت آن، همچنین شناسایی روش طلاکاری بکار رفته در تزئین درب، سعی شده گامی در جهت شناسایی بهتر هنر فلزکاری عصر صفوی برداشته شود. بدین منظور از قسمت های مختلف درب نمونه برداری شد و با روش های آنالیز دستگامی شامل SEM-EDS، ICP-OES و همچنین متالوگرافی مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت. نتایج نشان داد که در ساخت ورقه فلزی روی درب از آلیاژ نقره و مس استفاده شده است. همچنین مقادیر بسیار کمی از عناصر آرسنیک، روی و سرب نیز در ترکیب آلیاژی شناسایی شد که می تواند مربوط به سنگ معدن مورد استفاده و فرآیند قالبگیری برای استخراج باشد. روکش نقره ای با روش چکش کاری و تابکاری به صورت ورقه در آمده است که نشانه های این فرآیند به صورت خطوط لغزش و دو قلوبی ها در ریزساختارها مشاهده می شوند. همچنین برای تزئینات طلاکاری آن، از روش طلاکاری آتشی استفاده شده است. وجود جیوه در لایه طلا و همچنین خلل و فرج موجود در آن، استفاده از این روش طلاکاری را تایید می نماید.

کلمات کلیدی:

مسجد امام اصفهان، طلاکاری آتشی، ICP-OES، SEM-EDS، متالوگرافی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1367614>

